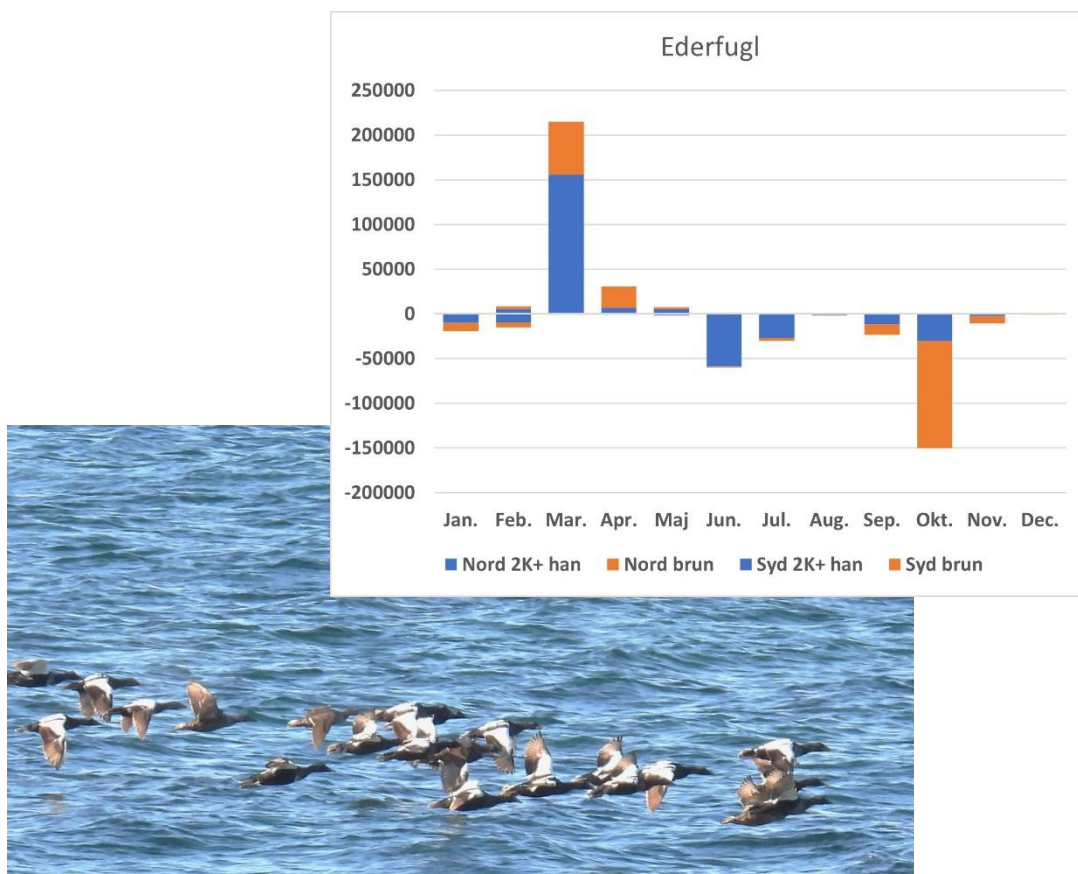

Fugletrækket ved Gedser Odde året igennem – med fokus på havtrækket

Resultater fra helårstælling 2021-22

Version 2

November 2022

Gedser Fuglestation

Dansk Ornitologisk Forening

Indhold

1. INDLEDNING	3
2. MATERIALER OG METODER.....	3
2.1 Materialer.....	3
2.2 Metoder	4
3. RESULTATER OG DISKUSSION	4
3.1 Trækkets forløb året igennem for talrige havtrækkende arter	4
3.2 Artsgennemgang	5
4. SAMMENFATNING	13
5. BILAG 1 TRÆKKETS FORLØB ÅRET IGennem FOR ALMINDELIGE ARTER	14

Forsidefoto af Ederfugle er taget af Bo Kayser den 11. juli 2022 på Gedser Odde.

1. Indledning

Formidling om fugletrækket er et af hovedformålene for Gedser Fuglestation. Fra ringmærkningen har vi data fra både forår og efterår og har derfor kunnet fortælle om trækkets forløb året igennem. Fra træktællingen ved Gedser Odde har vi hidtil kun haft data fra efteråret fra 11. august til 20. december, men har manglet data om forårstrækket. I 2021-22 har Gedser Fuglestation derfor gennemført en helårstælling ved Gedser Odde, så perioden fra 21. december til 10. august nu også er dækket.

Formålet med denne rapport er primært at præsentere resultaterne fra denne helårstælling i form af grafer, som viser trækkets antalsmæssige forløb fra januar til december. Der er tilstrækkeligt med data, mindst 3.000 individer pr. år, til at kunne gøre det for 24 arter af især havtrækkende fugle.

Et andet formål med helårsundersøgelsen er at få underbygget/afkræftet nogle af de hypoteser om trækkets forløb og kønsfordeling, som er beskrevet i Bo Kaysers og Flemmings Pagh Jensens artikel om havdykandetrækket ved Gedser Odde (Kayser & Pagh Jensen 2022).

Det sekundære formål med denne rapport er derfor at præsentere resultater om, hvor længe det sydvestgående træk fortsætter om vinteren efter træktællingernes ophør den 20. december, samt hvordan forløbet af forårets nordøstgående træk og sommerens sydvestgående fældningstræk er. Der fokuseres her på arterne Ederfugl, Sortand, Fløjsand og Havlit. Ud over antal ses der for Ederfugl og Sortand desuden på kønsfordelingen året igennem.

2. Materialer og metoder

2.1 Materialer

I dette projekt har Gedser Fuglestation i 2022 gennemført helårstælling fra Gedser Odde. I hver 10-dages periode fra den sidste i december 2021 og til den første i august 2022 er der lavet mindst én standardtælling fra ½ time før solopgang og fem timer frem. Tællingen i hver periode blev tilstræbt udført i rimelig godt vejr (God sigt, ingen nedbør, ikke alt for hård vind.).

Bo Kayser (BK), Ole Friis Larsen (OFL) og Flemming Pagh Jensen (FPJ) har udført tællingerne ved Gedser Odde efter Gedserstandarden i perioden fra 21/12 2021 til 10/8 2022. Desuden er data fra Gedser Fuglestations standardtællinger i perioden 11/8 til 20/12 2021 anvendt.

Måned	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Antal tællinger	4	4	4	4	3	4	9	22	29	27	27	21

Tabel 1. Antal 5-timers standardtællinger pr. måned.

Data registreres som beskrevet i "[Træktælling ved Gedser Fuglestation - Opgavebeskrivelse](#)". Der gælder dog særlige regler for Ederfugl og Sortand.

- Ederfugl
For mindst 5 flokke i løbet af en morgens tælling registreres "kønsfordelingen". For hver af disse flokke registreres henholdsvis antallet af hanner defineret som fugle med tydelige hvide områder i dragten (Om sommeren og efteråret mest 2K+ fugle og om foråret mest 3K+ fugle) og antallet af brune fugle (hunner og yngre hanner).
- Sortand
For mindst 5 flokke i løbet af en morgens tælling registreres "kønsfordelingen". For hver af disse flokke registreres henholdsvis antallet af hanner defineret som sorte fugle (Om sommeren og efteråret mest 2K+ fugle og om foråret mest 3K+ fugle) og antallet af brune fugle (hunner og yngre hanner).

For disse to arter beregnes ud fra disse registreringer procentdelen af hanner og brune fugle, fx 70 og 30 pct. Ved indtastning i DOFbasen registreres de køns- og aldersbestemte individer separat og de øvrige separat. Ud fra forholdstallene kan der efterfølgende beregnes estimerede antal for henholdsvis hanner og hunner.

2.2 Metoder

2.2.1 Bearbejdning af data registreret i DOFbasen

Der foretages udtræk fra DOFbasen af relevante registreringer til filer, som kan viderebearbejdes i Microsoft Excel. Ud over felterne i DOFbasen tilføjes følgende felter: Måned (nummeret på måneden), TurelMåned (Antal anvendte dage med optælling på den pågældende lokalitet i den pågældende måned.), Antal pr. 5-timerstur (Beregnes som Antal/TurelMåned), Antal pr. 30 5-timersture. Desuden retningen NordSyd, hvor Nord er N, NV, NØ og Ø, mens Syd er S, SV, SØ og V. Endelig findes der registreringer uden retningsangivelse, og de indgår ikke i disse beregninger. RetningsAntal anvendes til at angive fortegnet på antallet, hvor antal med retningen "Nord" regnes som positive og antal med retningen "Syd" som negative.

Dato	Turtidfr	Turtidti	Loknr	Loknavi	Artnr	Artnavri	Måned	TurelM	AntalPr	AntalPr	NordSy	Retning	Uspec
11-08-2021	05:11	10:11	395007	Gedser Oc	2060	Ederfugl	8	22	3,09	93	Syd	-93	
11-08-2021	05:11	10:11	395007	Gedser Oc	2150	Fløjlsand	8	22	0,14	4	Syd	-4	
11-08-2021	05:11	10:11	395007	Gedser Oc	2130	Sortand	8	22	0,68	20	Syd	-20	
11-08-2021	05:11	10:11	395007	Gedser Oc	1940	Skeand	8	22	0,59	18	Syd	-18	
11-08-2021	05:11	10:11	395007	Gedser Oc	1840	Krikand	8	22	0,55	16	Syd	-16	

Tabel 2. Eksempel på udfyldte supplerende felter.

Ud fra basisfanebladet med tilføjede felter er der lavet beregningsfaneblade. Ved hjælp af Pivot-tabeller præsenteres for hver art korrigeret antal pr. måned. Det korrigerede antal svarer til, hvor mange individer der ville være blevet registreret, hvis der var blevet observeret 30 dage fra ½ time før solopgang og fem timer frem.

Artnavn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Hovedtotal
Knopsvane	390	495	83	300	230	2070	1100	18	531	488	459	459	6621
Pibesvane			675							12	100		787
Sangsvane	143	593	120							4	268	56	1183
Knortegås	15	23							8	66			111
Knortegås, Mørkbuget (ssp. bernicla)			45	278	7080	38			2137	684	28	13	10302

Tabel 3. Eksempel på Pivot-tabel med resultater pr. måned.

I denne rapport anvendes især antal beregnet som antal pr. 5-timers standardtælling i hver enkelt måned ganget med 30 for at få et mål for det samlede antal trækkende fugle.

3. Resultater og diskussion

3.1 Trækkets forløb året igennem for talrige havtrækkende arter

Målet med undersøgelsen er at kunne præsentere et billede af, hvordan trækket forløber ved Gedser Odde hele året igennem for de talrige arter blandt især havtrækkende arter og store landtrækkende arter. Se bilag 1.

3.1.1 Det forventede forløb året igennem

Fuglene flyver fra vinterkvarteret via en forårstrækrute til ynglepladserne. På ynglepladserne får de unger, så der efter yngletiden måske er 2-4 gange så mange individer af den enkelte art. Derefter trækker de via en efterårstrækrute til vinterkvarteret. De er i vinterkvarteret til næste forårstræk.

På grund af ungeproduktionen forventes antallet af individer ved efterårstrækket alt andet lige at være 2-4 gange større end antallet af individer ved forårstrækket.

For at fuglene skal komme tæt forbi Gedser Odde, skal de på deres trækrute presses til at gøre det.

Havtrækket passerer mod Ø-NØ om foråret og presses derfor ind mod Gedser Odde på vej ind i Østersøen. Om efteråret passerer havtrækket mod SV-V på vej ud af Østersøen og pressen derfor også på denne årstid ind mod Gedser Odde. Der er derfor gode chancer for et godt havtræk forbi Gedser Odde både forår og efter.

Om efteråret koncentrerer landtrækket ved sydgående odder som Gedser Odde. Om foråret sker der ved det nordøstgående træk ikke en sådan koncentration ved sydgående odder. Alt andet lige må der derfor for den enkelte landtrækkende art forventes at blive set langt flere individer, måske 10 gange så mange, ved Gedser Odde om efteråret end om foråret.

For arter af ænder og svaner, der kommer fra Østersøen og har et sommerfældningsområde vestligere end Gedser, kan der forventes et sydvestgående fældningstræk af hanner omkring juni.

For arter, som har en del af deres overvintringsområde på havet ud for Gedser, kan der i vinterperioden forventes et sydvestgående kompensationsstræk for den fremherskende vestenvind. Og hvis der finder islægning sted i Østersøen sidst på vinteren, desuden et vestgående kuldetræk.

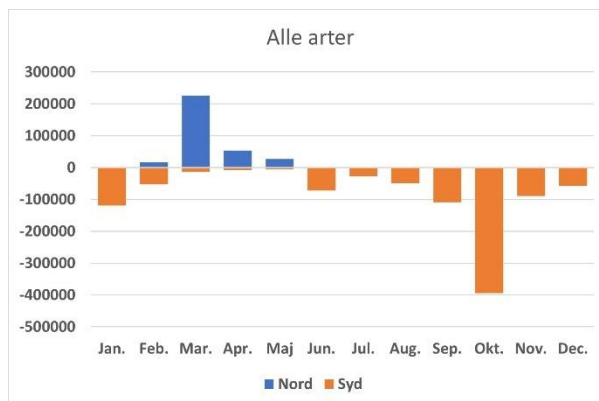
Ovenstående generelle antagelser bruges for hver enkelt art ved tolkningen af graferne med trækkets forløb året igennem.

3.2 Artsgennemgang

3.2.1 Alle arter

Figur 1. Antallet af trækkende individer af alle arter ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

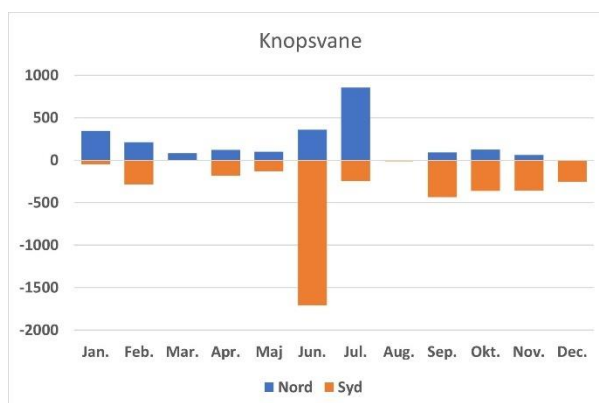
Der registreres betydeligt flere individer, som trækker mod sydvest (995.000), end som trækker mod nordøst (330.000). Forskellen skyldes nok især, at der er flere fugle om efteråret, da årets ungeproduktion tælles med. En mindre del menes at skyldes korrektionsbevægelser, hvor individer, som den fremherskende vestenvind har blæst længere østpå i Østersøen, flyver mod sydvest for at komme tilbage til deres rasteområde.

3.2.2 Knopsvane

Figur 2. Antallet af trækkende individer af Knopsvane ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Der er ikke det store træk af Knopsvaner året igennem. I juni er der dog et større sydvestgående træk, som kan omfatte fældningstræk.

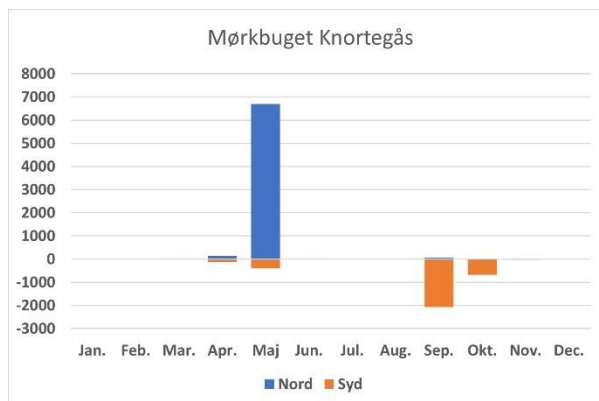

3.2.3 Knortegås, Mørkbuget (ssp. bernicla)

Figur 3. Antallet af trækkende individer af Mørkbuget Knortegås ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

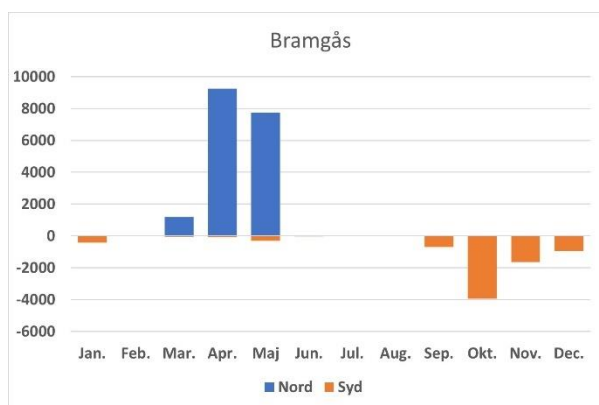
Et ret stort forårstræk er registreret i maj med 7.000 individer og et ret begrænset efterårstræk i september med 3.000 individer. På grund af årets ungeproduktion er der betydeligt flere individer om efteråret. Når der registreres et mindre antal om efteråret, må det skyldes, at en mindre del af bestanden flyver forbi Gedser Odde om efteråret end om foråret.

3.2.4 Bramgås

Figur 4. Antallet af trækkende individer af Bramgås ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

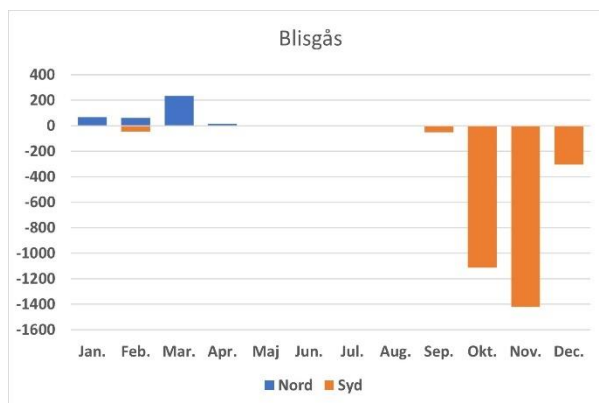
Et ret stort forårstræk, 18.000 individer, er registreret i april-maj og et ret begrænset efterårstræk på 6.000 individer i oktober-november. På grund af årets ungeproduktion er der betydeligt flere individer om efteråret. Når der registreres et mindre antal om efteråret, må det skyldes, at en mindre del af bestanden flyver forbi Gedser Odde om efteråret end om foråret.

3.2.5 Blisgås

Figur 5. Antallet af trækkende individer af Blisgås ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Et lille forårstræk (300 individer) er registreret i marts og betydeligt efterårstræk (3.000 individer) i oktober-november.

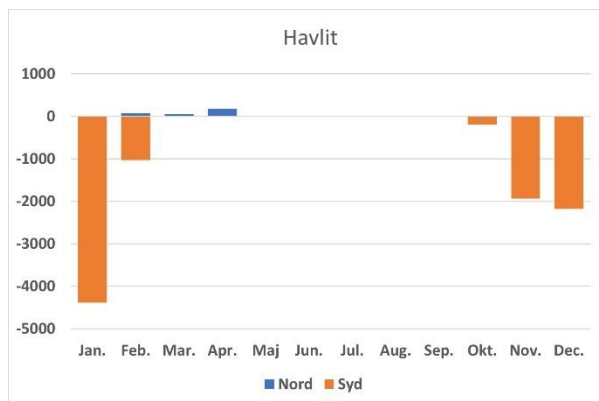

3.2.6 Havlit

Figur 6. Antallet af trækkende individer af Havlit ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

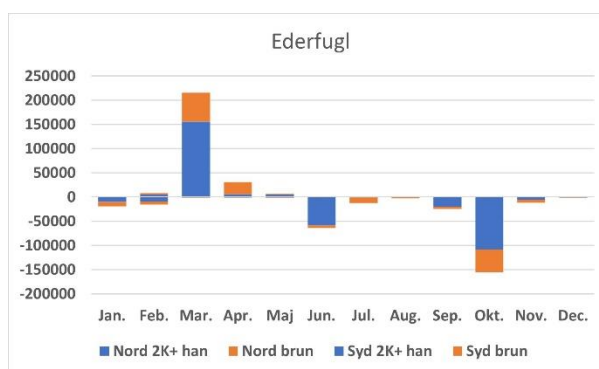
Størstedelen af Havlitterne menes at overvintrere i Østersøen østligere end Gedser. De sydvesttrækkende individer i november til februar kan derfor nok tolkes som et vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

3.2.7 Ederfugl

Figur 7. Antallet af trækkende Ederfugle ved Gedser Odde opdelt i nordøst- og sydvestgående træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og sydvestgående træk med negative tal. Opdelt i 2K+ hanner (blå søjler) og brune fugle (røde søjler).

Fra november til februar ses kun få forbiflyvende Ederfugle. Forårstrækket mod nordøst kulminerer i marts med omkring 210.000 individer, hvoraf 70% er hanner (3K+). I april trækker omkring 30.000 individer, hvoraf 80% er brune fugle (hunner og 2K hanner). I maj flyver kun få individer forbi. Hannernes fædningstræk mod sydvest foregår i juni-juli med 75.000 individer, hvoraf næsten alle er hanner (2K+). I august flyver få individer forbi. I september starter det sydvestgående efterårstræk med 20.000 individer, hvoraf 70% er hanner (2K+) og resten brune fugle. I oktober trækker 150.000 individer, hvoraf 50% er brune fugle.

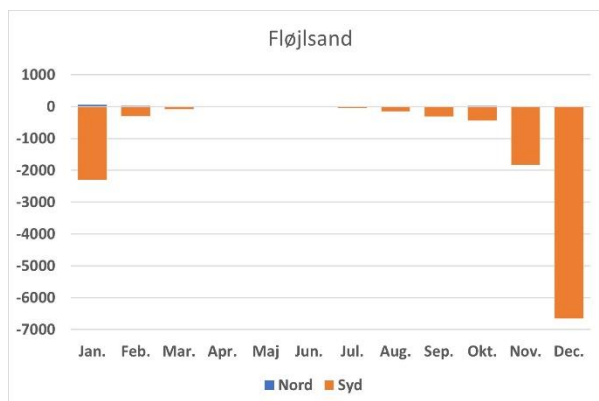

Alt i alt registreres der 260.000 individer under forårstrækket, 75.000 under fædningstrækket og 190.000 under efterårstrækket. Hvis en lige stor del af bestanden blev registreret ved det nordøstgående forårstræk og ved det sydvestgående fædnings- plus efterårstræk, skulle det sydvestgående træk vel være mindst dobbelt så stort, fordi det også omfatter sommerens produktion af unger. I praksis bliver der dog registreret omtrent lige mange fugle, som trækker mod nordøst som trækker mod sydvest.

3.2.8 Fløjlsand

Figur 8. Antallet af trækkende individer af Fløjlsand ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Noget kunne tyde på, at en stor del af Fløjlsænderne overvintrer i Østersøen østligere end Gedser. De sydvesttrækkende individer i november til januar kan derfor nok tolkes som vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

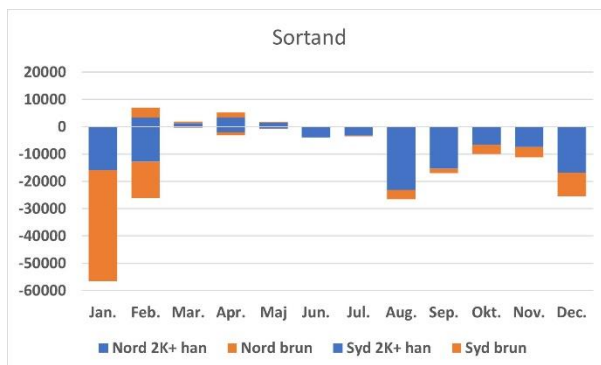

3.2.9 Sortand

Figur 9. Antallet af trækkende Sortænder ved Gedser Odde opdelt i nordøst- og sydvestgående træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og sydvestgående træk med negative tal. Opdelt i 2K+ hanner (blå søjler) og brune fugle (røde søjler).

I april-maj ses et lille forårstræk med 8.000 individer, hvoraf 70% er hanner (3K+). I august-oktober ses et lidt større efterårstræk med 55.000 individer, hvoraf omkring 70% er hanner. Fra december til februar passerer Gedser Odde af omkring 270.000 individer i sydvestgående retning, hvoraf omkring 60% er hunner/brune.

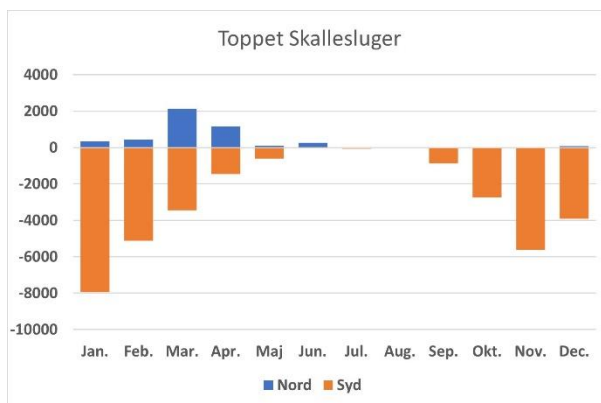
Noget kunne tyde på, at en stor del af Sortænderne overvintrer i Østersøen østlige end Gedser. De sydvesttrækkende individer i december til februar kan derfor nok tolkes som en kombination af vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

Ved Gedser Odde flyver de trækkende Sortænder som regel langt fra kysten. Det har været overraskende svært at lave stikprøver af kønsfordelingen blandt til forbitrækkende individer.

3.2.10 Toppet Skallesluger

Figur 10. Antallet af trækkende individer af Toppet Skallesluger ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

I marts-april ses et lille forårstræk med 3.000 individer. I oktober-november ses et lidt større efterårstræk med 8.000 individer. Fra december til marts passerer Gedser Odde af omkring 20.000 individer i sydvestgående retning.

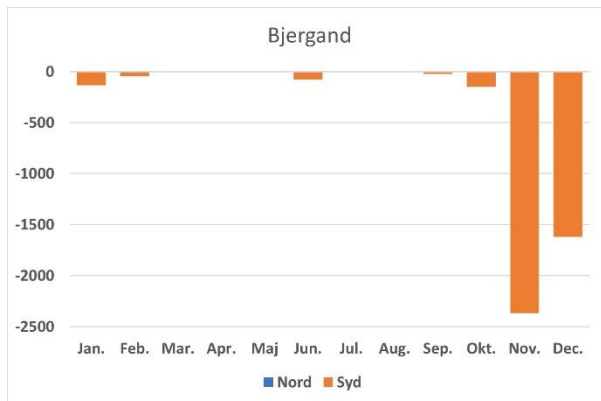
De sydvesttrækkende individer i december til marts kan nok tolkes som en kombination af vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

3.2.11 Bjergand

Figur 11. Antallet af trækkende individer af Bjergand ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Hverken forår eller efterår registreres der et større træk af Bjergand. Fra november til december passerer Gedser Odde af omkring 4.000 individer i sydvestgående retning.

De sydvesttrækkende individer i november til december kan nok tolkes som en kombination af vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

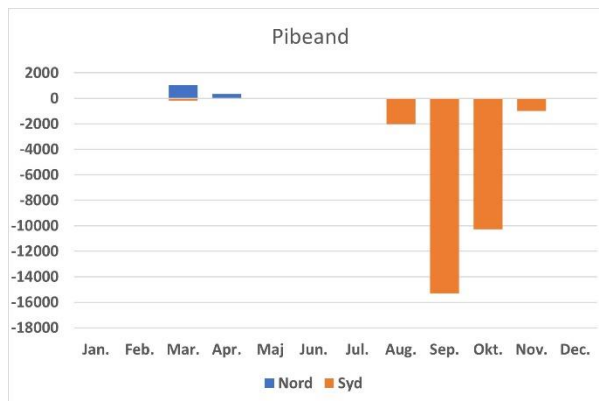

3.2.12 Pibeand

Figur 12. Antallet af trækkende individer af Pibeand ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

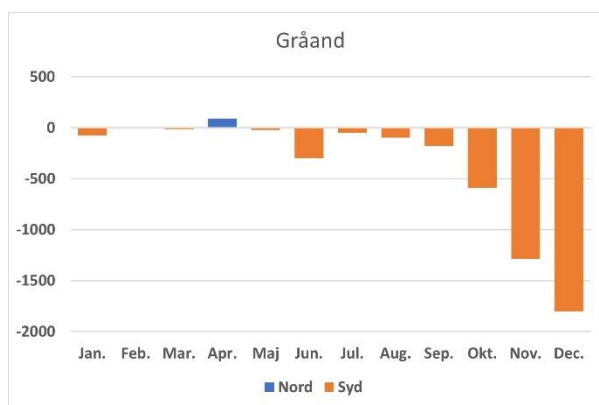
I marts-april ses et lille forårstræk med 1.500 individer. I august-oktober ses et større efterårstræk med 30.000 individer. Resten af året ses der kun få individer.

3.2.13 Gråand

Figur 13. Antallet af trækkende individer af Gråand ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

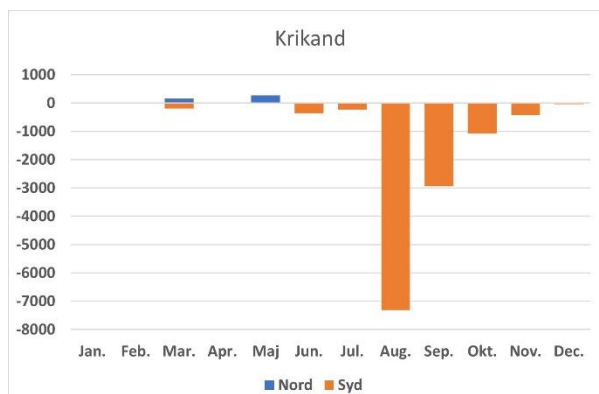
Der registreres ikke noget egentligt forårs- eller efterårstræk. De 300 individer i juni kan måske tolkes som hannernes fældningstræk. Fra oktober til december passerer Gedser Odde i stigende antal i sydvestlig retning af 3.500 individer. Årsager til disse bevægelser kendes ikke.

3.2.14 Krikand

Figur 14. Antallet af trækkende individer af Krikand ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

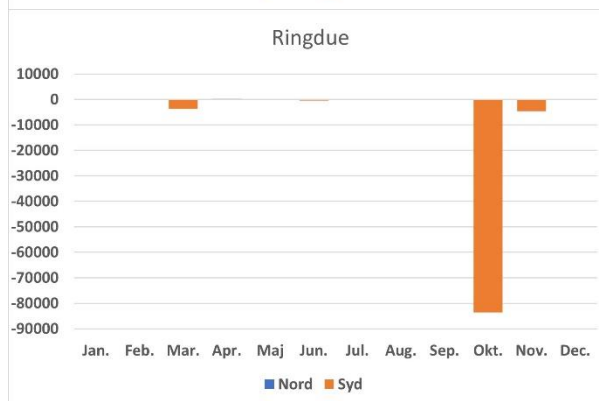
Der registreres ikke noget egentligt forårstræk. Et efterårstræk fra august til oktober omfatter 11.000 individer. Resten af året passerer Gedser Odde kun af få individer.

3.2.15 Ringdue

Figur 15. Antallet af trækkende individer af Ringdue ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Der passerer et stort efterårstræk i oktober-november med 90.000 individer.

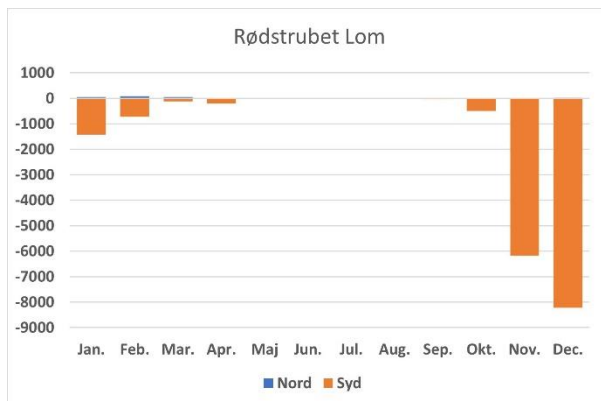

3.2.16 Rødstrubet Lom

Figur 16. Antallet af trækkende individer af Rødstrubet Lom ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Gedser Odde passeres især i november-december, men også lidt i januar-februar af sydvesttrækkende individer, i alt 17.000.

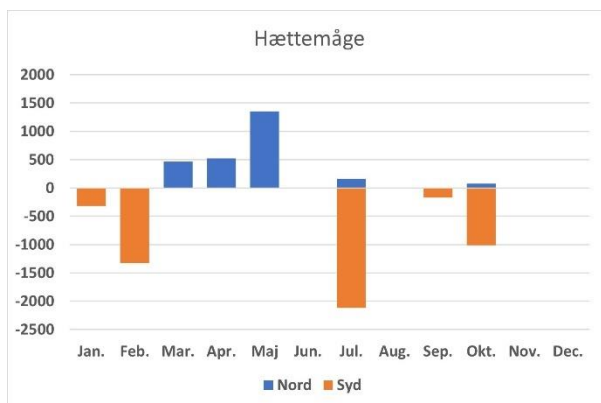
De sydvesttrækkende individer i november til februar kan nok tolkes som en kombination af vinddriftkompensationstræk for den fremherskende vestenvind og lidt forskydning mod vest i overvintringsområdet hen på vinteren.

3.2.17 Hættemåge

Figur 17. Antallet af trækkende individer af Hættemåge ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

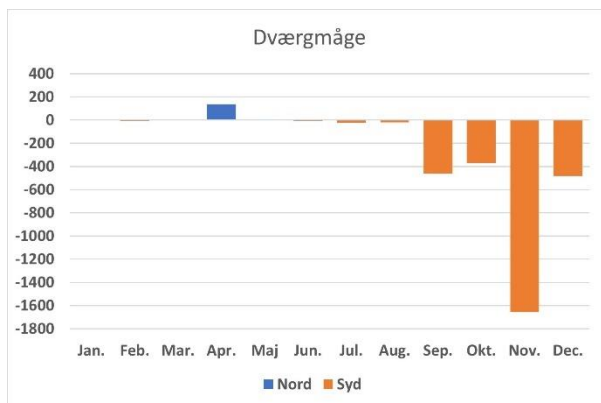
Det er svært at tolke figuren. Hættemåge er en af de arter, vi ikke er så flinke til at registrere som forbitrækkende.

3.2.18 Dværgmåge

Figur 18. Antallet af trækkende individer af Dværgmåge ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

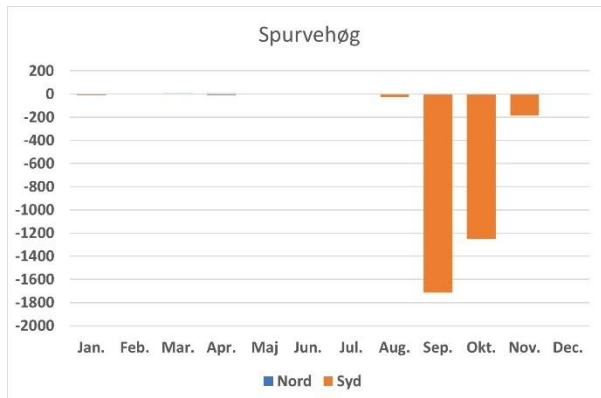
Der er med 100 individer registreret et ganske lille forårstræk i april. Efterårstrækket september til december omfattede 3.000 individer og toppede i november.

3.2.19 Spurvehøg

Figur 19. Antallet af trækkende individer af Spurvehøg ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

Forårstrækket registreres næsten ikke jævnfør bemærkningerne om vanskelighederne ved at registrere det nordøstgående forårstræk ved sydvendte odder. I september-oktober er der et pænt træk med 3.000 individer.

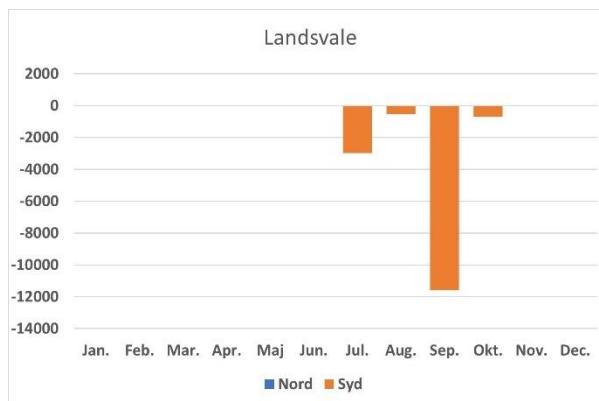

3.2.20 Landsvale

Figur 20. Antallet af trækkende individer af Landsvale ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

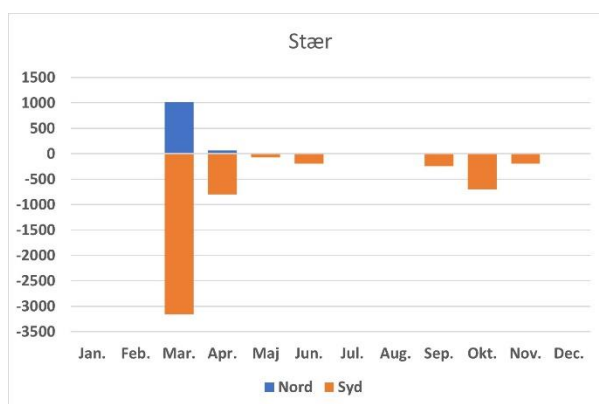
Forårstrækket registreres næsten ikke jævnfør bemærkningerne om vanskelighederne ved at registrere det nordøstgående forårstræk ved sydvendte odder. I juli-oktober var der registreret et lille træk med 16.000 individer, hvilket kun udgør en lille del af det faktiske antal udtrækkende.

3.2.21 Stær

Figur 21. Antallet af trækkende individer af Stær ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

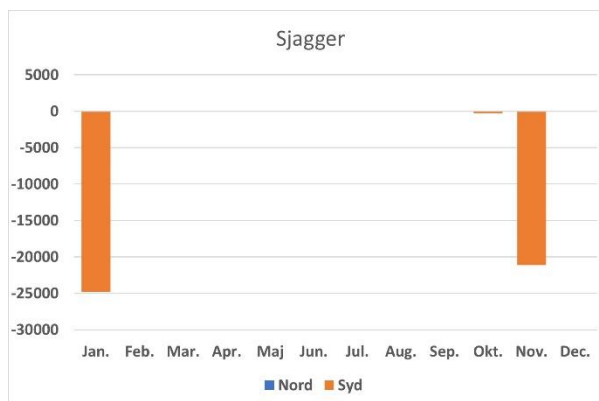
I forhold til, hvor mange individer der trækker, registreres der næsten ikke nogen ved Gedser Odde. Resultaterne er svære at fortolke.

3.2.22 Sjagger

Figur 22. Antallet af trækkende individer af Sjagger ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

I løbet af året blev der kun set større antal, alle sydvesttrækkende, i januar og november, i alt 45.000 individer.

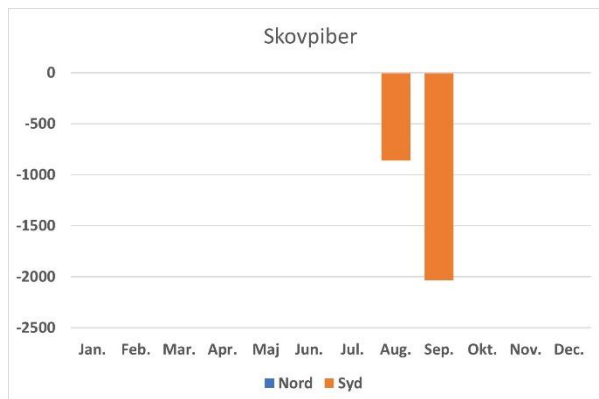

3.2.23 Skovpiber

Figur 23. Antallet af trækkende individer af Skovpiber ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

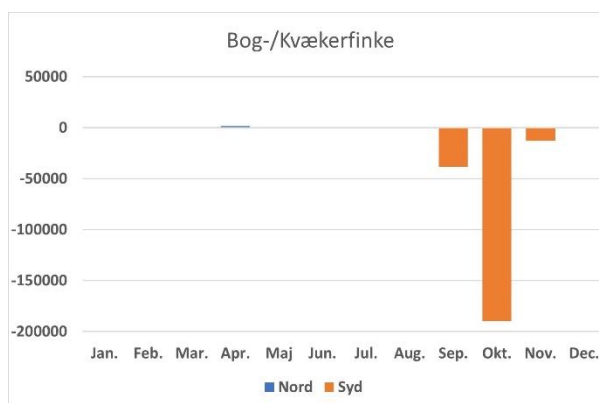
3.000 sydvesttrækkende individer blev registreret i august-september.

3.2.24 Bogfinke/Kvækerfinke (inkluderer separate tal for Bog- og Kvækerfinke)

Figur 24. Antallet af trækkende individer af Bog-/Kvækerfinke ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

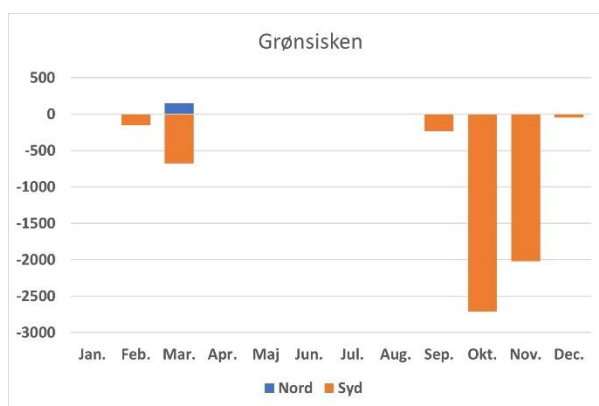
240.000 sydvesttrækkende individer blev registreret i september-november.

3.2.25 Grønsisken

Figur 25. Antallet af trækkende individer af Grønsisken ved Gedser Odde opdelt i nordøst (Nord)- og sydvestgående (Syd) træk. Nordøstgående træk er angivet med positive tal og blå søjler og sydvestgående træk med negative tal og røde søjler.

De 1.200 sydvesttrækkende individer oktober-november afspejler nok en del af det reelle træk. Det sydvestgående træk om foråret afspejler nok, at udtrækkende fugle er lettere at registrere ved Gedser Odde end indtrækkende, men reelt er kun ganske få trækkende individer af det samlede træk blevet registreret.

4. Sammenfatning

Ved Gedser Fuglestations standardiserede træktællinger er tælling af havtrækket af ænder, gæs, lommer, måger m.m. højest prioriteret. Resultaterne fra helårstællingen 2021-22 understøtter denne prioritering. Såvel forårs- som efterårstrækket følges godt ved Gedser Odde. For arter som Havlit, Fløjlsand og Rødstrubet Lom kan man om vinteren følge det store vinddriftkompensationstræk, hvor den dominerende vestenvind blæser de rastende fugle østpå, og fuglene kompenserer ved selv at flyve vestpå igen. Det er i hvert fald én måde at tolke dette vintertræk. Endelig kan hannernes fældningstræk i juni-juli følges for andearter, der fra Østersøen passerer Gedser Odde på vej mod fældepladser længere mod vest.

Trækket af store landtrækkende arter har anden prioritet. Det drejer sig om arter som rovfugle, traner og duer. De arter, der registreres ved det sydvestgående efterårstræk, giver et rimeligt billede af trækkets størrelse og forløb efteråret igennem. På vej over land mod sydvest koncentrerer disse arter ved sydvendte odder som Gedser. Resultaterne fra helårstællingen underbygger, at Gedser Odde derimod ikke er egnet til at registrere det nordøstgående forårstræk. Det er svært at opdage de indtrækkende individer, og trækket koncentrerer ikke ved odden som om efteråret.

Registrering af landtrækket af småfugle har lavest prioritet. Selv om efteråret, hvor store antal koncentrerer og trækker mod sydvest ved Gedser Odde, giver tallene for denne gruppe arter mere en indikation af, hvornår på efteråret trækket passerer end et absolut mål for antallet af trækkende individer. Og om foråret er det bare endnu vanskeligere at registrere småfugletrækket end trækket af store landtrækkende arter.

Fugletrækket ved Gedser Odde året igennem – med fokus på havtrækket

Resultater fra helårstælling 2021-22

5. Bilag 1 Trækkets forløb året igennem for almindelige arter

Antal trækkende individer pr. måned angives for arter, hvor den beregnede årstotal er mindst 3.000 individer. Månedstotalerne er beregnet ved først at beregne det gennemsnitlige antal individer pr. 5-timers tælling i den pågældende måned for derefter at gange med 30.

Artnavn	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Årtotal
Knopsvane	390	495	83	300	230	2070	1100	18	531	488	459	459	6621
Knortegås, Mørkbuget (ssp. bernicla)			45	278	7080	38			2137	684	28	13	10302
Bramgås	413		1230	9330	8050	15			691	3946	1666	949	26288
Blisgås	68	105	233	15					53	1112	1897	306	3787
Havlit	4388	1103	53	173					2	198	1938	2179	10031
Ederfugl	19703	23618	215550	31463	8200	64943	12453	2716	24220	158833	11596	1110	574404
Fløjlsand	2355	323	75	15			40	143	314	462	1824	6654	12206
Sortand	56625	33128	2213	8363	2480	3908	3597	26553	17003	9942	11174	25466	200450
Toppet Skallesluger	8288	5558	5580	2625	720	308	70	8	883	2751	5628	3980	36398
Bjergand	135	45				75			24	150	2367	1619	4414
Pibeand			1223	338				2010	15320	10282	988	26	30185
Gråand	75		15	98	20	300	50	95	179	591	1287	1803	4513
Krikand			345	15	270	360	240	7331	2936	1069	432	44	13042
Ringdue			3750	300		413	7		19	83573	4590		92651
Rødstrubet Lom	1478	795	173	218	10	15		5	36	500	6177	8253	17659
Hættemåge	323	1328	465	525	1350		2277	7	173	1091			7537
Dværgmåge		8		135	10	8	23	20	463	404	1656	483	3210
Spurvehøg	8		8	15			3	27	1715	1252	186	6	3219
Landsvale				23			2987	540	12682	706	9		16945
Stær			4170	870	70	195			256	700	192		6453
Sjagger	24825	8							112	261	21178		46383
Skovpiber								862	2316	2			3180
Bogfinke			15	848					67	2144	1		3075
Kvækerfinke				563						18858	922		20343
Bogfinke/Kvækerfinke									35643	84386	6048		126076
Grønsisken		150	825						3107	2711	2051	89	8932
	120278	69218	239438	61628	31720	73335	28410	49546	132590	397873	90497	57394	1351925